

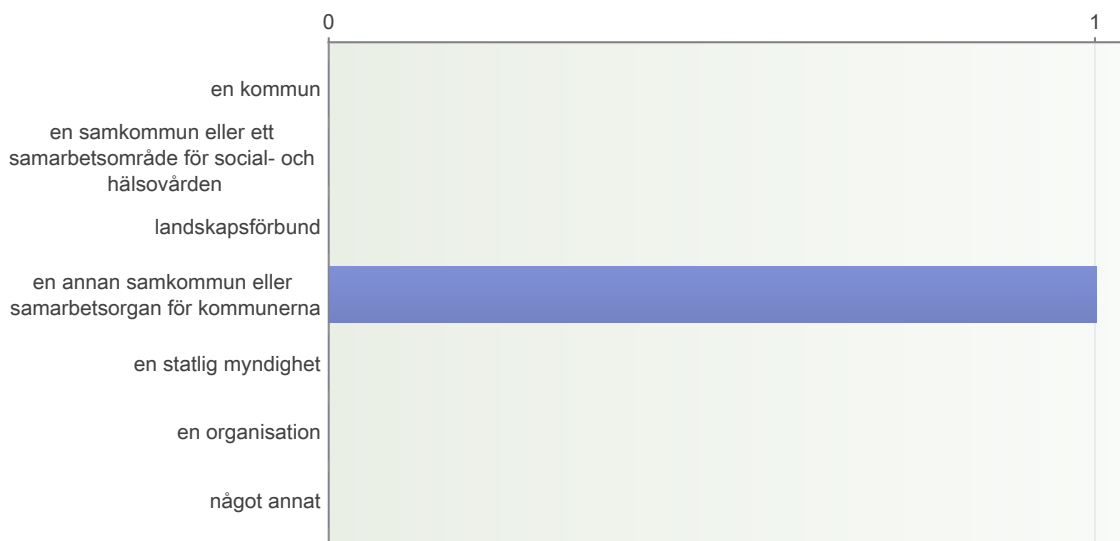
1. BAKGRUNDSINFORMATION

Vastaajien määrä: 1

Officiellt namn på den som svarar	Namn på den person som antecknat svaret	Kontaktuppgifter till den person som är ansvarig för svaret	Datum som begäran om utlåtande behandlades i organet	Organets namn
Kårkulla samkommun	Sofia Ulfstedt	sofia.ulfstedt@karkulla.fi 050-3891120	27.10.2016	Kårkulla samkommun styrelse/ hallitus

2. Är den svarande

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Kan man genom förslaget minska hälso- och välfärdsskillnaderna bland befolkningen och göra tillgången till tjänster mer jämlik? Om inte, hur borde förslaget förbättras med tanke på dessa aspekter?

Vastaajien määrä: 1

- Vissa tvåspråkiga landskap kommer att ha en mycket liten språklig minoritet. När förvaltningen organiseras bör man därför skapa strukturer som tryggar den finsk- och svenskspråkiga befolkningens faktiska möjligheter att få service på sitt eget språk på lika grunder.

I de allmänna motiveringarna till regeringspropositionen om social- och hälsovårds- och landskapsreformen kan man läsa att reformen i princip inte har konsekvenser för de språkliga rättigheterna, att de språkliga rättigheterna för invånarna och tjänsteanvändarna i landskapen tryggas genom en bestämmelse i lagen, på basis av vilken man har rätt att få tjänster på finska eller svenska i hela landet. Detta konstaterande kan inte betraktas som en konsekvensbedömning, varför oron för de språkliga rättigheterna är befogad.

Risken finns att tillgången till vissa specialtjänster, såsom service till svenskspråkiga personer med funktionsnedsättning, försämras i om reformen, då samkommuner upphör. Idag har Kårkulla samkommun ett nationellt ansvar för den svenskspråkiga omsorgen för personer med utvecklingsstörning. Om den nuvarande specialomsorgen på svenska splittras till de fem landskap den nu har verksamhet i, blir volymerna för små för att den sakkunskap som krävs inom området, ska kunna upprätthållas. För att garantera svenskspråkiga personers med funktionsnedsättning tillgång till service på sitt modersmål, bör det stipuleras att den

svenskspråkiga servicen till personer med funktionsnedsättning fortsätter över landskapsgränserna. Både tillgängligheten till service på svenska och de språkliga rättigheterna äventyras om verksamheten splittras till de fem landskapen.

Om det inte stipuleras om detta, finns det möjlighet för landskapen att göra ett samarbetsavtal om den svenskspråkiga servicen. Den kontinuitet som en lagstadgad serviceuppgift förutsätts ha kan inte garanteras genom en lösning som enbart grundar sig på ett avtal mellan landskapen. Ett samarbetsavtal görs vart fjärde år vilket skulle innebära att den service personer med funktionsnedsättning erhåller kan ändra vart fjärde år.

Förslag att 11 § 1 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård ändras enligt följande:

En del av de tjänster och uppgifter som hör till socialvården och hälso- och sjukvården får samlas till större helheter till ett eller flera landskap, om det är nödvändigt för att säkerställa en finskspråkig, svenskspråkig eller samiskspråkig klients eller patients språkliga rättigheter, tillgången till tjänster och tjänsternas kvalitet eller klienternas rättigheter på grund av att uppgifterna är krävande eller exceptionella eller på grund av stora kostnader till följd av uppgifterna.

Förslag att 11 § 3 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård ändras enligt följande:

För svenskspråkig funktionshinderservice enligt socialvårdslagen 14 § 2 mom. 1 och 2 punkten ansvarar Egentliga Finlands landskap.

Förslag till motivering till 11 § lagen om ordnande av social- och hälsovård

Infogas mellan fjärde och femte stycket:

Enligt 1 mom. kan tjänster och uppgifter samlas till större helheter också på den grund att det är nödvändigt för att säkerställa en finskspråkig, svenskspråkig eller samiskspråkig patients eller klients språkliga rättigheter. De språkliga rättigheterna innehar en speciell betydelse då det gäller personer med särskilda behov, såsom personer med funktionsnedsättning. För att garantera service på eget språk för nämnda målgrupp är det nödvändigt att samla den svenskspråkiga funktionshinderservicen till organ i enlighet med 48 § i landskapslagen. Ett sådant samarbetsorgan, som omfattar verksamhet i de tvåspråkiga landskapen, kan ges i uppgift att handha motsvarande uppgifter också för övriga grupper i utsatt ställning, såsom barn, personer med minnessjukdom, psykisk ohälsa eller missbruksproblematik.

I 3 mom. föreslås att den svenskspråkiga funktionhinderservicen enligt socialvårdslagen 14 § 2 mom. 1 och 2 samordnas. Detta är motiverat eftersom de språkliga rättigheterna innehar en särskild betydelse för denna grupp av personer och behovet av tjänster och service ofta är livslångt. Enligt förslaget ansvarar Egentliga Finlands landskap för samordningen av funktionshinderservicen.

Eräiden kaksikielisten maakuntien kielivähemmistö tulee olemaan hyvin pieni. Hallintoa organisoitaessa tulee siksi luoda sellaiset rakenteet, joilla turvataan suomen- ja ruotsinkielisen väestön tosiasialliset mahdollisuudet saada palvelua omalla kielellään samanlaisten perusteiden mukaan.

Sote- ja maakuntauudistusta koskevan hallituksen esityksen yleisperusteiden mukaan uudistus ei periaatteessa vaikuta kielellisiin oikeuksiin ja että maakuntien asukkaiden ja palveluiden käyttäjien kielelliset oikeudet turvataan lakiin sisältyvällä säännöksellä, jonka perusteella jokaisella on oikeus saada palvelua suomeksi tai ruotsiksi koko maassa. Tätä toteamaa ei voida pitää vaikutusten arviointina, joten kielillisiä oikeuksia koskeva huoli on perusteltu.

Riski on olemassa että joidenkin erikoispalveluiden, kuten ruotsinkielisten vammaisten palvelut, huononevat uudistuksen myötä, kun kuntayhtymät lakkaavat. Tällä hetkellä Kårkulla samkommunilla on kansallinen vastuu ruotsinkielisestä vammaisten erityishuollosta. Nykyisen ruotsinkielisen erityishuollon jakaantuessa niiden viiden maaakunnan kesken joissa sillä tällä hetkellä on toimintaa volyymit olisivat liian pienet alan vaatiman asiantuntemuksen ylläpitämiseksi. Ruotsinkielisten vammaisten äidinkielellä toimivien palvelujen saatavuuden takaamiseksi tulee säätää ----, että vammaisten ruotsinkieliset palvelut jatkossakin toteutetaan maakuntarajoja ylittävästi. Toiminnan jakautuessa viidelle maakunnalle sekä ruotsinkielisten palvelujen saatavuus että kielelliset oikeudet vaaraantuvat.

Ellei asiasta säädetä, voivat kyseiset maakunnat solmia ruotsinkielistä palvelua koskevan yhteistyösopimuksen. Lakisääteisen palvelutehtävän edellyttämää jatkuvuutta ei voida taata pelkästään maakuntien väliseen sopimukseen perustuvalla ratkaisulla. Yhteistyösopimus on uusittava neljän vuoden välein, mikä saattaisi johtaa muutoksiin vammaisten saamissa palveluissa joka neljäs vuosi.

Ehdotus sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettavan lain 11 §:n 1 momentin muuttamisesta:

Osa sosiaalihuoltoon ja terveydenhuoltoon kuuluvista palveluista ja tehtävistä voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin yhdelle tai useammalle maakunnalle, jos se on välttämätöntä suomen-, ruotsin- tai saamenkielisen asiakkaan kielellisten oikeuksien, palvelujen saatavuuden ja laadun tai asiakkaan oikeuksien varmistamiseksi tehtävien vaatavuuden, harvinaisuuden tai niistä johtuvien suurten kustannusten perusteella. ---

Ehdotus sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettavan lain 11 §:n 3 momentin muuttamisesta:

Sosiaalihuoltolain 14 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu vammaispalveluista vastaa Varsinais-Suomen maakunta.

Ehdotus sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettavan lain 11 §:n perusteluiksi:

Lisätään neljännen ja viidennen kappaleen väliin:

Pykälän 1 momentin mukaan palveluja ja tehtäviä voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin myös sillä perusteella, että se on välttämätöntä suomen-, ruotsin- tai saamenkielisen asiakkaan kielellisten oikeuksien varmistamiseksi. Kielellisillä oikeuksilla on erityinen merkitys erityistarpeisten henkilöiden, kuten vammaisten, ollessa kyseessä. Kyseisen kohderyhmän omaalla kielellä saatavan palvelun takaamiseksi ruotsinkielisen vammaispalvelun kokoaminen maakuntalain 48 §:n mukaisille toimielimille on välttämätöntä. Tällaiselle kaksikielisten maakuntien toimintaa käsittävälle toimielimelle voidaan antaa tehtäväksi vastaavista tehtävistä huolehtiminen myös muiden haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien, kuten lasten, muistisairaiden, psyykkisesti sairaiden tai riippuvuusongelmaisten, osalta.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan että sosiaalihuoltolain 14 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu vammaispalvelu ruotsiksi yhteensovittaisiin. Tämä on perusteltua kyseisen henkilöryhmän kielellisten oikeuksien erityisen suuren merkityksen ja usein koko elämän kestävän palvelutarpeen vuoksi. Esityksen mukaan Varsinais-Suomen maakunta vastaisi vammaispalvelun yhteensovittamisesta.

4. 2. Ger förslaget tillräckliga förutsättningar för att uppnå målet om att bromsa upp kostnadsökningen med 3 miljarder euro? Om inte, hur kunde förutsättningarna för att uppnå målet förbättras?

Ei vastauksia.

5. 3. Förverkligas demokratin på ett tillräckligt sätt i förslaget? Om inte, hur kunde demokratin stärkas i förslaget?

Vastaajien määrä: 1

- Den möjlighet som hittills funnits, att kommuner kunnat bilda samkommuner kring vissa specifika verksamheter, försvinner. Idag har Kårkulla samkommun ett nationellt ansvar för den svenskspråkiga omsorgen för personer med utvecklingsstörning. Samkommunen har medlemskommuner i fem blivande landskap. Om samkommunens verksamhet splittras till fem landskap, blir volymerna per landskap så små att utan en landskapsöverskridande lösning finns det inte möjlighet att upprätthålla specialkunskap inom området på svenska. Den svenskspråkiga personens med funktionsnedsättning röst blir inte hörd i landskapen. Det finns en inbyggd risk att verksamheten övergår i finsk regi.

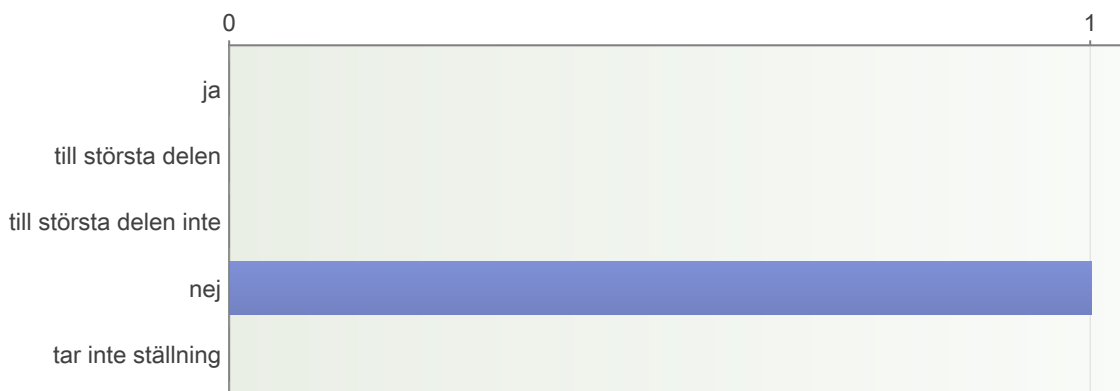
För att svenskspråkiga personer med funktionsnedsättning ska ha tillgång till kvalitativ vård och omsorg på sitt modersmål behöver det i lag stiftas att ett landskap har organiseringsansvar för service till svenskspråkiga personer med funktionsnedsättning.

Kuntien tähänastinen mahdollisuus muodostaa kuntayhtymiä tietyn toiminnan hoitamiseksi katoaa. Tällä hetkellä Kårkulla samkommunilla on kansallinen vastuu ruotsinkilisestä vammaisten erityishuollosta. Kuntayhtymän jäsenkunnat kuuluisivat viiteen tulevaan maakuntaan. Kuntayhtymän toiminnan jakautuessa viidelle maakunnalle maakuntakohtaisista volyymeistä tulisi niin pienet, ettei alan ruotsinkielistä erityisosaamista olisi mahdollista ylläpitää ilman ylimaakunnallista ratkaisua. Ruotsinkielisen vammaisen ääni ei kuuluisi maakunnissa. Tilanne sisältää riskin, että toiminta siirtyy suomenkieliselle järjestäjätaholle.

Ruotsinkielisten vammaisten laadukkaan hoidon ja hoivan takaamiseksi ruotsinkielisten vammaisten palvelujen järjestämisvastuun säätäminen lailla jonkun maakunnan tehtäväksi on tarpeen.

6. 4. Är landskapslagen en ändamålsenlig allmän lag för organiseringen av förvaltningen och ekonomin i de nya landskapen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: nej

- Den föreslagna regleringen som ska skilja åt produktionen och organiseringen av tjänster med tillhörande bolagiseringskyldighet på olika nivåer kommer att ställa synnerligen höga krav på styrningen och ledningen av landskapskoncernen. Lagstiftningen om valfrihet inom social- och hälsovården och speciallagstiftningen om uppgiftsområdena i 6 § i landskapslagen är under beredning. När detta utlåtande skrivs finns det inte tillräcklig kännedom om innehållet i lagstiftningarna. Eftersom hela lagstiftningspaketet och innehållet inte är kända, finns det en risk för att förutsättningarna att behandla ärendet inte är tillräckliga. Det är ett fundamentalt problem för dem som ska ge utlåtande och vid riksdagsbehandlingen. Grundlagsutskottet har påpekat detta i samband med det föregående lagpaketet om social- och hälsovården. Bestämmelserna om landskapets verksamhetsområde lämnar frågan öppen om landskapet i sina lagstadgade uppgifter, såsom social- och hälsovården, får erbjuda tjänster på en högre servicenivå än vad som bestäms i lag. För närvarande får kommunerna göra det med stöd av sin allmänna kompetens. Utkastet till landskapslag gör det inte möjligt att organisera tjänsterna med beaktande av omständigheterna på det mest ändamålsenliga sättet. Det kan leda till att tjänsteproduktionen blir ineffektiv och dyr. De skiftande omständigheterna bör beaktas och införande av flexibla samarbetsformer inom produktionen och organiseringen av tjänster bör tillåtas. Ehdotettu palveluiden tuotannon ja järjestämisen erottava sääntely eri tasojen yhtiöittämisvelvoitteineen asettaisi erittäin korkeat vaatimukset maakuntakonsernin ohjaukselle ja johtamiselle. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapautta koskeva lainsäädäntö ja maakuntalakiluonnoksen 6 §:ssä tarkoitettuja tehtävääloja koskeva erikoislainsäädäntö on valmisteltavana. Tämän lausunnon antamishetkellä kyseisten lakiluonnosten sisällöstä ei ole riittävää tietoa. Koska koko lainsäädäntöpaketti ja sen sisältö eivät ole tiedossa, on olemassa riski ettei asian käsittelylle ole riittäviä edellytyksiä. Tämä on perustavanlaatuisen ongelma lausunnon antajien kannalta ja eduskunnan käsittelyä ajatellen. Perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt ongelmaan huomiota edellisen sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevan lakipaketin yhteydessä. Maakunnan tehtävääloja koskevat säännökset jättävät avoimeksi kysymyksen siitä, saako maakunta lakisäteisissä tehtävissään, kuten sosiaali- ja terveydenhuollossa, tarjota lain vaatimusta ylittävää palvelutasoa. Tällä hetkellä kunnat saavat tehdä sen yleistoimialansa perusteella. Maakuntaluonnos ei mahdollistaisi palvelujen organisointia olosuhteisiin nähden tarkoituksenmukaisimmalla tavalla. Tämä saattaa johtaa tehottomaan ja kalliiseen palvelutuotantoon. Vaihtelevat olosuhteet tulee ottaa huomioon ja joustavien yhteistoimintamuotojen käyttöönotto palvelujen tuottamisessa ja järjestämisessä tulee sallia.

7. 5. I 2 kap. i landskapslagen anges landskapets uppgifter. Är den helhet av uppgifter som föreslås höra till landskapet ändamålsenlig med tanke på målen med reformen?

Vastaajien määrä: 1

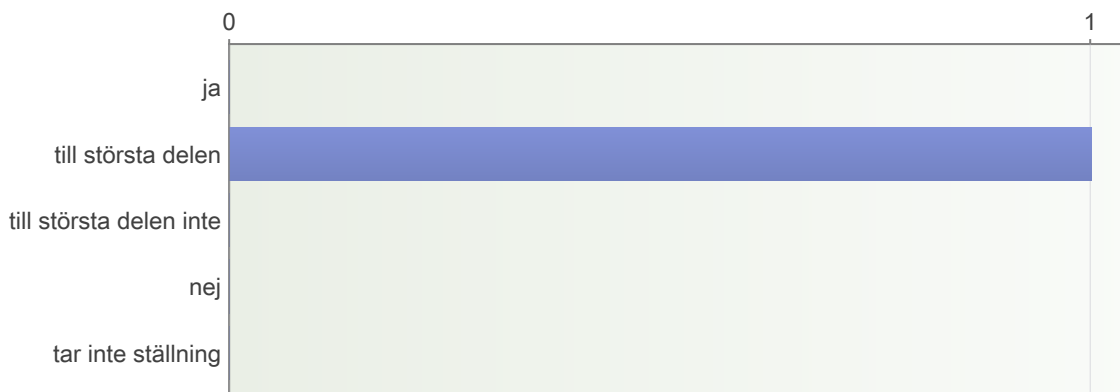

Avoimet vastaukset: tar inte ställning

- Speciallagstiftningen om landskapets uppgifter är under beredning, och uppgiftshelheten samt förhållandet mellan kommunerna och landskapet är än så länge öppna frågor. Innehållet i landskapens obligatoriska uppgifter kommer att slås fast i speciallagstiftning för respektive uppgift. Revideringen av speciallagstiftningen pågår och därför är det i detta skede inte möjligt att bedöma uppgiftshelheten mera i detalj. Maakunnan tehtäviä koskeva erikoislainsäädäntö on valmisteltavana, ja tehtäväkokonaisuus sekä kuntien ja maakunnan valinen suhde ovat toistaiseksi avoimia kysymyksiä. Maakuntien pakollisten tehtävien sisältö tullaan määrittelemään kutakin tehtävää koskevassa erikoislainsäädännössä. Erikoislainsäädännön uudistaminen on vireillä, eikä tehtäväkokonaisuuden yksityiskohtaisempi arviointi siksi ole tässä vaiheessa mahdollinen.

8. 6. I 5 kap. i landskapslagen föreskrivs det om invånarnas rätt till inflytande. Har rätten till inflytande tryggats på ett tillräckligt sätt i förslaget?

Vastaajien määrä: 1

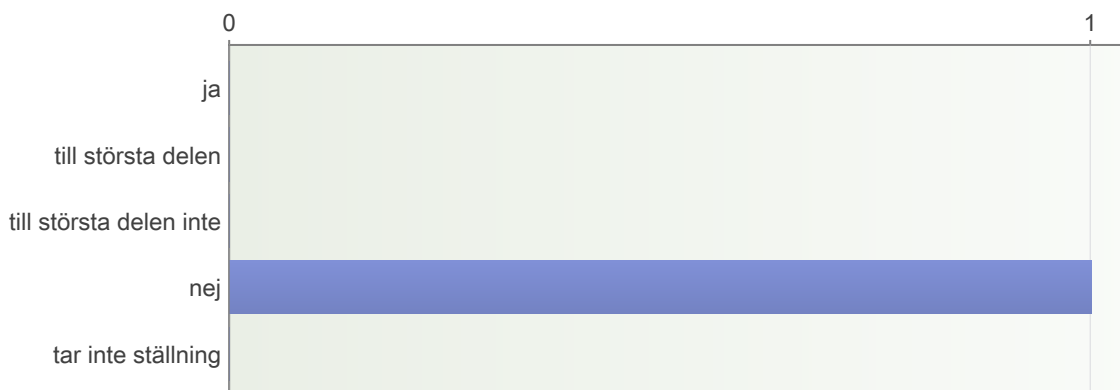

Avoimet vastaukset: till största delen

- Utkastet till landskapslag motsvarar bestämmelserna i kommunallagen. Landskapsfullmäktige ska skapa förutsättningar för invånarna att delta direkt. Förslaget ger fungerande ramar för detta. För att språkminoriteterna i landskapen ska få faktiska möjligheter att påverka, bör det i styrelserna i tvåspråkiga landskap finnas minst en person som företräder det nationalspråk som är i minoritet i landskapet. Personen i fråga bör vara ordförande för eller ledamot i minoritetsnämnden. Ett påverkansorgan för minoritetsspråket bör ha faktiska möjligheter att påverka nivån på de tjänster som erbjuds på personens modersmål. Maakuntalakiluonnos vastaa kuntalain säännöksiä. Maakuntavaltuuston tulee luoda edellytyksiä asukkaiden suoralle osallistumiselle. Esitys luo tähän toimivat puitteet. Maakuntien kielivähemmistöjen todellisten vaikuttamismahdollisuuksien kannalta tulisi kaksikielisen maakunnan hallituksessa olla vähintään yksi maakunnassa vähemmistössä olevan kansalliskielen edustaja. Kyseisen henkilön tulisi olla vähemmistökielen lautakunnan puheenjohtaja tai jäsen. Vähemmistökielen vaikuttamistoimielimellä tulisi olla todellinen mahdollisuus vaikuttaa asiakkaan äidinkielellä tarjottavien palvelujen tasoon.

9. 7. I 9 kap. i landskapslagen föreskrivs det om landskapets serviceinrättning. Är det som föreskrivs där ändamålsenligt med tanke på organiseringen av produktionen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: nej

- Bestämmelserna i 9 kapitlet om landskapets serviceinrättning bör strykas i utkastet till landskapslag. Landskapsfullmäktige som väljs genom val bör ha direkta möjligheter att påverka de strategiska riktlinjerna för de tjänster som fullmäktige ansvarar för och den egna serviceproduktionen som helhet. Att i anslutning till landskapet bilda en separat juridisk person i helt ny form och ge denna separata juridiska person ansvaret för tjänsterna leder till en skiljemur som skapar hinder för ledningen av verksamheten och för styrningen av landskapets verksamhet och ekonomi som helhet. Det är fråga om att skilja åt beställare och utförare, och kommunerna har erfarit att åtskiljandet skapar oklarhet i förhållandet mellan ledning och ansvar och i slutändan också kostnadsökningar. Att skilja åt organiseringsansvaret och den operativa ledningen leder å ena sidan till överlappande förvaltning och å andra sidan till att sakkunskapen koncentreras hos den operativa sidan. Garanterar denna modell den finsk- och svenskspråkiga befolkningens faktiska möjligheter att få service på sitt eget språk på lika grunder. Demokratien förverkligas endast indirekt genom den föreslagna modellen. Landskapsfullmäktiges beslutanderätt begränsas avsevärt i förhållande till fullmäktiges viktigare uppgift, dvs. att organisera social- och hälsovården. Bakom förslagen om en serviceinrättning ligger behovet att göra tjänsteproduktionens ekonomi och kostnadsstruktur transparent. Samma mål kan uppfyllas genom krav på särredovisning av tjänsteproduktionens ekonomi och på transparenta kostnader på så sätt att ekonomin och kostnaderna kan jämföras med kostnadsstrukturen hos andra tjänsteproducenter. Maakunnan palvelulaitosta koskevat 9 luvun säännökset tulee poistaa luonnoksesta maakuntalaiksi. Suorissa vaaleissa valitulla maakuntavaltuustolla tulee olla suora mahdollisuus vaikuttaa valtuuston vastuulla olevia palveluja koskeviin strategiaan linjauksiin sekä omaan palvelutuotantoon kokonaisuutena. Erillisen, täysin uudenmuotoisen juridisen henkilön perustaminen maakunnan yhteyteen ja palveluvastuun antaminen kyseiselle erilliselle juridiselle henkilölle luo erimuurin, joka estää toiminnan johtamisen kokonaisuutena sekä maakunnan toiminnan ja talouden kokonaisvaltaisen ohjaamisen. Kyse on tilaajan ja toimittajan erottamisesta, ja kuntien kokemuksen mukaan tällainen erottaminen johtaa epäselvään johtamiseen ja vastuun väliseen suhteeseen ja loppupäässä myös kustannusten kasvuun. Järjestämisvastuun ja toimivan johdon erottaminen johtaa toisaalta päällekkäiseen hallintoon, toisaalta asiantuntemuksen keskittymiseen operatiiviselle tasolle. Takaako tämä malli suomen- ja ruotsinkielisen väestön tosiasialliset mahdollisuudet saada palveluja omalla kielellä samanlaisten perusteiden mukaan? Ehdotetussa mallissa demokratia toteutuisi vain epäsuorasti. Maakuntavaltuuston päätösvalta rajoitettaisiin merkittävästi suhteessa valtuuston tärkeimpään tehtävään, eli sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseen. Palvelulaitosta koskevien ehdotusten taustalla on palvelutuotannon talouden ja kustannusrakenteen läpinäkyväistämisen tarve. Sama tavoite on saavutettavissa palvelutuotannon talouden erillislaskennan ja läpinäkyvien kustannusten vaatimuksen avulla niin, että taloutta

ja kustannuksia pystytään vertaamaan muiden palvelutuntuottajien kustannusrakenteeseen.

10. 8. Styrningen av landskapets ekonomi baserar sig i synnerhet på landskapslagen och lagen om landskapens finansiering. Styr finansieringsmodellen för landskapen och ekonomistyrningsmekanismen enligt landskapslagen landskapens ekonomiska förvaltning på ett ändamålsenligt sätt?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: tar inte ställning

11. 9. Övriga fritt formulerade kommentarer om landskapslagen.

Vastaajien määrä: 1

- För att språkminoriteterna i landskapen ska få faktiska möjligheter att påverka, bör det i styrelserna i tvåspråkiga landskap finnas minst en person som företräder det nationalspråk som är i minoritet i landskapet. Personen i fråga bör vara ordförande för eller ledamot i minoritetsnämnden. Ett påverkansorgan för minoritetsspråket bör ha faktiska möjligheter att påverka nivån på de tjänster som erbjuds på personens modersmål. Detta gäller också ett påverkansorgan för samiskan. Det kan inte ses som god lagstiftningsberedning att lagar gällande reformen sänds för utlåtande vid olika tidpunkter. Lagarna bildar en helhet där de påverkar varandra, varför det är svårt att ge utlåtande på enskilda lagar utan att känna till innehållet i de övriga.

Det är viktigt att också privata bolag omfattas av både förvaltningslagen och offentlighetslagen då de erbjuder offentlig vård. Det är speciellt viktigt när det gäller aktörer som utövar offentlig makt, i synnerhet i frågan om sociala tjänster. Språklagen tillämpas på de privata bolag som ger vårdtjänster inom ramen för valfriheten och den offentliga sektorn. För tydlighetens skull är det viktigt att få in det i lagstiftningen.

Maakuntien kielivähemmistöjen todellisten vaikuttamismahdollisuuksien kannalta tulisi kaksikielisen maakunnan hallituksessa olla vähintään yksi maakunnassa vähemmistössä olevan kansalliskielen edustaja. Kyseisen henkilön tulisi olla vähemmistökielen lautakunnan puheenjohtaja tai jäsen. Vähemmistökielen vaikuttamistoimielimellä tulisi olla todellinen mahdollisuus vaikuttaa asiakkaan äidinkiellellä tarjottavien palvelujen tasoon. Tämä koskee myös saamenkielen vaikuttamiselintä.

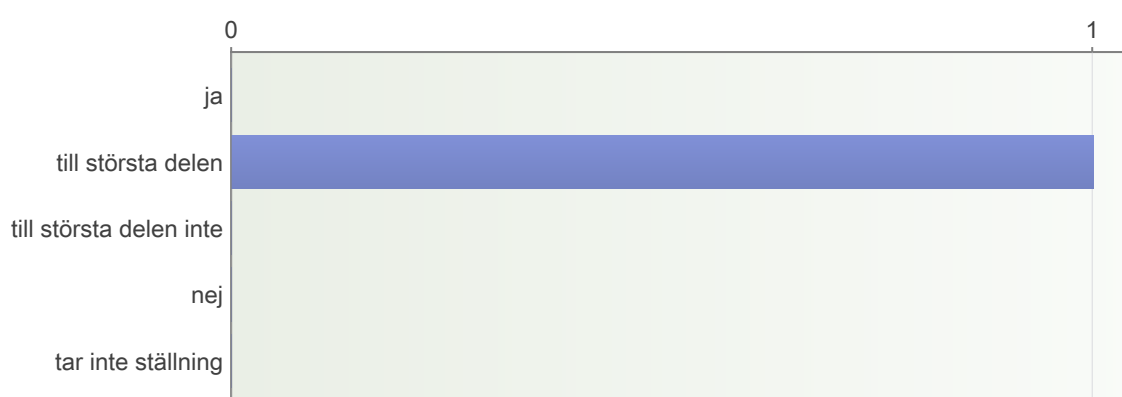
Uudistukseen liittyvien lakien lähettämistä lausuntokierrokselle eri ajankohtina ei voida pitää hyvänä lakivalmisteluna. Lait muodostavat kokonaisuuden jonka osat vaikuttavat toisiinsa, joten lausunnon antaminen yksittäisistä laeista ilman tietoa muiden lakien sisällöstä on vaikeaa.

Olisi tärkeää, että hallintolakia ja julkisuuslakia sovellettaisiin myös yksityisiin yhtiöihin niiden tarjotessa julkista hoitoa. Erityisen tärkeää tämä on julkista valtaa käyttävien tahojen kohdalla, varsinkin sosiaalipalvelujen ollessa kyseessä.

Kielilakia sovelletaan valinnanvapauden ja julkisen sektorin puitteissa hoitopalveluja antaviin yksityisiin yhtiöihin. Tämän sisällyttäminen lainsäädäntöön on tärkeää selkeyden vuoksi.

12. 10. I 4 § i förslaget till lag om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs det om tillgången till tjänster och tjänsternas tillgänglighet. Enligt bestämmelsen ska tjänsterna tillhandahållas med hänsyn till befolkningens behov och nära klienterna, men om de förutsättningar som anges i paragrafen uppfylls, kan tjänsterna samlas till större helheter. Är bestämmelsen ändamålsenlig med tanke på tillgången till tjänster?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: till största delen

- Enligt lagutkastet kan utöver den högspecialiserade sjukvården också produktionen av tjänster för särskilda grupper inom socialvården eller andra krävande socialtjänster anvisas som uppgift för ett landskap som fastställs genom förordning. Det är beklagligt att det när utlåtandet ges inte finns uppgifter om centraliseringen av tjänster inom socialvården och om de tjänster som det är meningen att ska centraliseras. För att garantera svenskspråkiga personers med funktionsnedsättning tillgång till service på sitt modersmål, behöver ett landskap få organiseringsansvaret. Det krävs en viss volym för att kunna upprätthålla den sakkunskap som krävs inom området. Både tillgängligheten till service på svenska och de språkliga rättigheterna äventyras om verksamheten splittras. Förslag att 11 § 1 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård ändras enligt följande: En del av de tjänster och uppgifter som hör till socialvården och hälso- och sjukvården får samlas till större helheter till ett eller flera landskap, om det är nödvändigt för att säkerställa en finskspråkig, svenskspråkig eller samiskspråkig klients eller patients språkliga rättigheter, tillgången till tjänster och tjänsternas kvalitet eller klienternas rättigheter på grund av att uppgifterna är krävande eller exceptionella eller på grund av stora kostnader till följd av uppgifterna. Förslag att 11 § 3 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård ändras enligt följande: För svenskspråkig funktionshinderservice enligt socialvårdslagen 14 § 2 mom. 1 och 2 punkten ansvarar Egentliga Finlands landskap. Förslag till motivering till 11 § lagen om ordnande av social- och hälsovård Infogas mellan fjärde och femte stycket: Enligt 1 mom. kan tjänster och uppgifter samlas till större helheter också på den grund att det är nödvändigt för att säkerställa en finskspråkig, svenskspråkig eller samiskspråkig patients eller klients språkliga rättigheter. De språkliga rättigheterna innehar en speciell betydelse då det gäller personer med särskilda behov, såsom personer med funktionsnedsättning. För att garantera service på eget språk för nämnda målgrupp är det nödvändigt att samla den svenskspråkiga funktionshinderservicen till organ i enlighet med 48 § i landskapslagen. Ett sådant samarbetsorgan, som omfattar verksamhet i de tvåspråkiga landskapen, kan ges i uppgift att handha motsvarande uppgifter också för

övriga grupper i utsatt ställning, såsom barn, personer med minnessjukdom, psykisk ohälsa eller missbruksproblematik. I 3 mom. föreslås att den svenskspråkiga funktionshindersservicen enligt socialvårdslagen 14 § 2 mom. 1 och 2 samordnas. Detta är motiverat eftersom de språkliga rättigheterna innehar en särskild betydelse för denna grupp av personer och behovet av tjänster och service ofta är livslångt. Enligt förslaget ansvarar Egentliga Finlands landskap för samordningen av funktionshindersservicen. Om det inte stipuleras om detta, finns det möjlighet för landskapen att göra ett samarbetsavtal om den svenskspråkiga servicen. Den kontinuitet som en lagstadgad serviceuppgift förutsätts ha kan inte garanteras genom en lösning som enbart grundar sig på ett avtal mellan landskapen. Ett samarbetsavtal görs vart fjärde år vilket skulle innebära att den service personer med funktionsnedsättning erhåller kan ändra vart fjärde år. Lakiluonnoksen mukaan korkeasti erikoistuneen sairaanhoidon lisäksi myös erityisryhmien palvelujen tai muiden vaativien sosiaalipalvelujen tuottaminen voidaan asetuksella määrätä säädettävän maakunnan tehtäväksi. On valitettavaa, ettei tämän lausunnon antamishetkellä ole tietoja sosiaalihuollon palvelujen keskittämisestä eikä siitä, mitkä palvelut on tarkoitus keskittää. Ruotsinkielisten vammaisten henkilöiden palvelujen sanna takaamiseksi äidinkielellä on tarpeen, että järjestämisvastuu annetaan maakunnalle. Kyseisen alan vaativan vaatiman asiantuntemuksen ylläpito edellyttää tiettyä volyymia. Toiminnan jakautuessa sekä ruotsinkielisten palvelujen saatavuus että kielelliset oikeudet vaaraantuvat. Ehdotus sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettavan lain 11 §:n 1 momentin muuttamisesta: Osa sosiaalihuoltoon ja terveydenhuoltoon kuuluvista palveluista ja tehtävistä voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin yhdelle tai useammalle maakunnalle, jos se on välttämätöntä suomen-, ruotsin- tai saamenkielisen asiakkaan kielellisten oikeuksien, palvelujen saatavuuden ja laadun tai asiakkaan oikeuksien varmistamiseksi tehtävien vaativuuden, harvinaisuuden tai niistä johtuvien suurten kustannusten perusteella. Ehdotus sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettavan lain 11 §:n 3 momentin muuttamisesta: Sosiaalihuoltolain 14 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu vammaispalveluista vastaa Varsinais-Suomen maakunta. Ehdotus sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettavan lain 11 §:n perusteluiksi: Lisätään neljännen ja viidennen kappaleen väliin: Pykälän 1 momentin mukaan palveluja ja tehtäviä voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin myös sillä perusteella, että se on välttämätöntä suomen-, ruotsin- tai saamenkielisen asiakkaan kielellisten oikeuksien varmistamiseksi. Kielellisillä oikeuksilla on erityinen merkitys erityistarpeisten henkilöiden, kuten vammaisten, ollessa kyseessä. Kyseisen kohderyhmän omaalla kielellä saatavan palvelun takaamiseksi ruotsinkielisen vammaispalvelun kokoaminen maakuntalain 48 §:n mukaisille toimielimille on välttämätöntä. Tällaiselle kaksikielisten maakuntien toimintaa käsittävälle toimielimelle voidaan antaa tehtäväksi vastaavista tehtävistä huolehtiminen myös muiden haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien, kuten lasten, muistisairaiden, psyykkisesti sairaiden tai riippuvuusongelmaisten, osalta. Pykälän 3 momentissa ehdotetaan että sosiaalihuoltolain 14 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu vammaispalvelu ruotsiksi yhteensovitettaisiin. Tämä on perusteltua kyseisen henkilöryhmän kielellisten oikeuksien erityisen suuren merkityksen ja usein koko elämän kestävä palvelutarpeen vuoksi. Esityksen mukaan Varsinais-Suomen maakunta vastaisi vammaispalvelun yhteensovittamisesta. Ellei asiasta säädetä, voivat kyseiset maakunnat solmia ruotsinkielistä palvelua koskevan yhteistyösopimuksen. Lakisääteisen palvelutehtävän edellyttämää jatkuvuutta ei voida taata pelkästään maakuntien väliseen sopimukseen perustuvalla ratkaisulla. Yhteistyösopimus on uusittava neljän vuoden välein, mikä saattaisi johtaa muutoksiin vammaisten saamista palveluissa joka neljäs vuosi.

13. 11. Landskapen bildar 5 samarbetsområden, där 3–4 landskap ingår. De landskap som hör till samarbetsområdet upprättar ett samarbetsavtal i enlighet med 16 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Där avtalar landskapen om ömsesidigt samarbete i fråga om ordnandet och genomförandet av tjänsterna. Avtalet är juridiskt bindande för landskapen. Är det motiverat att avtalet ska vara bindande?

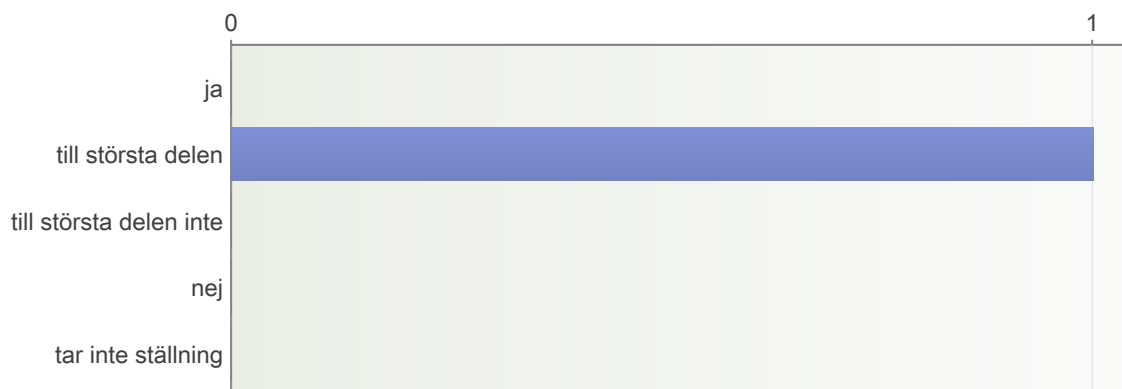
Ei vastauksia.

14. 12. I det samarbetsavtal som upprättas enligt 16 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård ska det avtalas om åtgärder för att säkerställa integration av tjänsterna. Enligt den föreslagna 23 § är en tjänsteproducent skyldig att säkerställa att tjänstekedjorna integreras och samarbeta med andra aktörer på det sätt som integrationen förutsätter. Är bestämmelserna tillräckliga för att en klientorienterad integration ska förverkligas?

Ei vastauksia.

15. 13. Enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård stärks den statliga styrningen inom social- och hälso-tjänsterna (19 §, 4 kap., 6 kap.). Är detta motiverat med tanke på målen med reformen?

Vastaajien määrä: 1

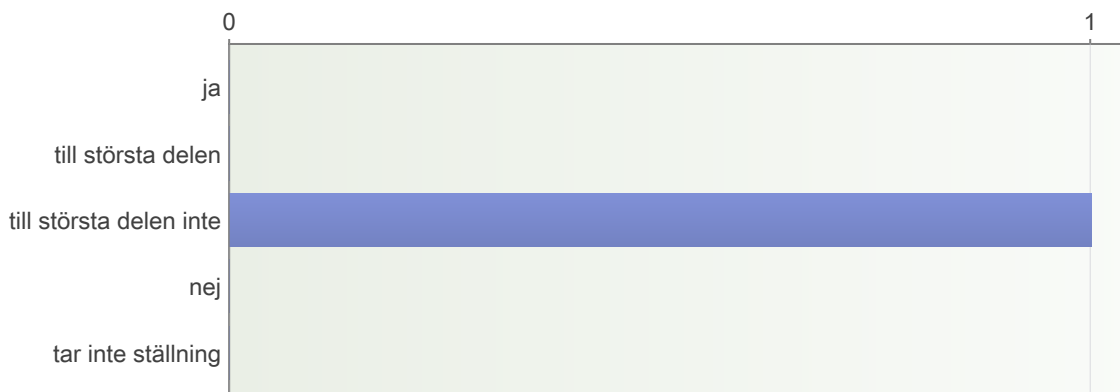

Avoimet vastaukset: till största delen

- Styrningen av landskapens verksamhet bör basera sig på gällande lagstiftning, inte på statsrådets eller ministeriernas förvaltningsbeslut. Maakuntien toiminnan ohjauksen pitää perustua voimassa olevaan lainsäädäntöön eikä valtioneuvoston tai ministeriöiden hallintopäätöksiin

16. 14. Enligt 22 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård ska landskapet i sin egen verksamhet skilja åt ordnandet av social- och hälsovård och produktionen av tjänster. Är det med tanke på målen med reformen ändamålsenligt att skilja åt ordnandet och produktionen av tjänsterna?

Vastaajien määrä: 1

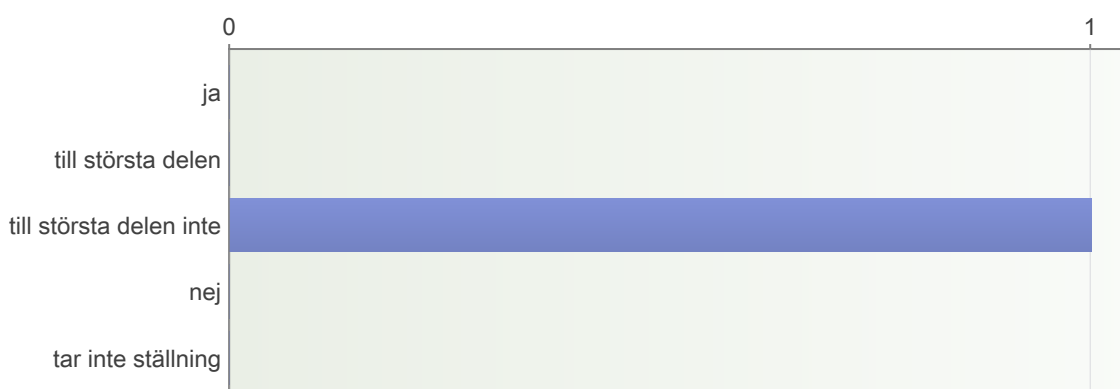

Avoimet vastaukset: till största delen inte

- Att skilja åt förvaltningen av ordnandet och produktionen av tjänster samt regleringen av landskapets serviceinrättning skulle begränsa landskapens möjlighet att besluta om produktionen av tjänster på ett ändamålsenligt och effektivt sätt med beaktande av landskapets särdrag. Arrangemanget skulle ge upphov till onödig överlappande förvaltning och förvaltningskostnader samt försämra landskapets och därigenom hela det nationella styrsystemets förutsättningar att styra tjänsteproduktionen. Hallinnon ja palvelujen tuotannon erottaminen sekä maakunnan palvelulaitosta koskeva sääntely rajoittaisi maakunnan mahdollisuuksia päättää palvelutuotannosta tarkoituksenmukaisella ja tehokkaalla tavalla maakunnan erityispiirteet huomioiden. Kyseinen järjestely johtaisi turhaan päällekkäiseen hallintoon ja hallintokustannuksiin sekä heikentäisi maakunnan ja sen myötä koko kansallisen ohjausjärjestelmän palvelutuotannon ohjaamisen edellytykset.

17. 15. Enligt 22 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård har landskapet bolagiseringsskyldighet, när landskapet sköter social- och hälsovårdsuppgifter i ett konkurrensläge på marknaden eller om tjänsterna omfattas av den omfattande valfrihet som avses i bestämmelserna om valfrihet. Är lösningen ändamålsenlig?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: till största delen inte

- Valfriheten och bolagiseringsskyldigheten i anknytning till den är problematisk ur många olika perspektiv och det är svårt att lösa frågan på ett hållbart sätt. Problempunkter är bland annat utövandet av offentlig makt, möjligheterna att genomföra integreringen av servicekedjan samt att ordnandet av social- och hälsovården blir en mer oförutsägbar och svårkontrollerbar helhet. Vad som kommer att innefattas av valfrihet är ännu oklart varför det är svårt att ta djupare ställning till frågan. Det är viktigt att också privata bolag omfattas av både förvaltningslagen och offentlighetslagen då de erbjuder offentlig vård. Det är speciellt viktigt när det gäller aktörer som utövar offentlig makt, i synnerhet i frågan om sociala tjänster. Språklagen tillämpas på de privata bolag som ger vårdtjänster inom ramen för valfriheten och den offentliga sektorn. För tydlighetens skull är det viktigt att få in det i lagstiftningen. Valfriheten och bolagiseringsskyldigheten i anknytning till den är problematisk ur många olika perspektiv och det är svårt att lösa frågan på ett hållbart sätt. Problempunkter är bland annat utövandet av offentlig makt, möjligheterna att genomföra integreringen av servicekedjan samt att ordnandet av social- och hälsovården blir en mer oförutsägbar och svårkontrollerbar helhet. Utövning av offentlig makt i bolagsform är problematisk. Det mest ändamålsenliga vore att offentlig makt inte utövas i en organisation som har bolagsform. Valinnanvapaus ja siihen liittyvä yhtiöittämisvelvollisuus ovat ongelmallisia monesta eri näkökulmasta, ja kysymyksen ratkaiseminen kestäväällä tavalla on vaikeaa. Ongelmakohtia ovat mm. julkisen vallan käyttö, palveluketjun integroinnin toteuttaminen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuuden muuttuminen vähemmän ennustettavaan ja vaikeammin ohjattavaan suuntaan. Valinnanvapauden laajuus ja sisältö eivät ole vielä tiedossa, joten syvällisemmän kannan ottaminen on vaikeaa. Olisi tärkeää, että hallintolakia ja julkisuuslakia sovellettaisiin myös yksityisiin yhtiöihin niiden tarjotessa julkista hoitoa. Erityisen tärkeää tämä on julkista valtaa käyttävien tahojen kohdalla, varsinkin sosiaalipalvelujen ollessa kyseessä. Kielilakia sovelletaan valinnanvapauden ja julkisen sektorin puitteissa hoitopalveluja antaviin yksityisiin yhtiöihin. Tämän sisällyttäminen lainsäädäntöön on tärkeää selkeyden vuoksi. Valinnanvapaus ja siihen liittyvä yhtiöittämisvelvollisuus ovat ongelmallisia monesta eri näkökulmasta, ja kysymyksen ratkaiseminen kestäväällä tavalla on vaikeaa. Ongelmakohtia ovat mm. julkisen vallan käyttö, palveluketjun integroinnin toteuttaminen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuuden muuttuminen vähemmän ennustettavaan ja vaikeammin ohjattavaan suuntaan. Julkisen vallan käyttö yhtiömuodossa on ongelmallista. Tarkoituksenmukaisinta olisi, ettei julkista valtaa käytetä yhtiömuotoisissa organisaatioissa.

18. 16. Övriga fritt formulerade kommentarer om lagen om ordnande av social- och hälsovård.

Vastaajien määrä: 1

- När tjänster bolagiseras finns det en risk för att de grundläggande språkliga rättigheterna förverkligas bara om kunden själv tar initiativet. Därför måste det skapas språkliga kvalitetskriterier och ett övervaknings- och uppföljningssystem. Om ett landskap får organiseringsansvar för service till svenskspråkiga personer med funktionsnedsättning ska det i sitt servicelöfte utreda på vilka sätt de språkliga rättigheterna kommer att garanteras i framtiden. Landskapet ska ge en detaljerad redogörelse för hur det i praktiken har för avsikt att trygga jämlikheten mellan den svensk- och finskspråkiga befolkningens jämlikhet. För att social- och hälsovården ska fungera för språkminoriteten i landskapet måste språkaspekterna beaktas i valfriheten, upphandlingsförfarandet, närservicen, e-tjänsterna, kundhandlingarna, informationen och kommunikationen. Det krävs också särlösningar för att uppnå verklig språklig likabehandling, språkkunskaper hos personalen och strategier för att säkerställa en fungerande svenskspråkig servicekedja. Palveluja yhtiötettäessä riskinä on kielellisten perusoikeuksien toteutuminen vain asiakkaan ollessa aloitteellinen. Siksi tulee luoda kielelliset laatukriteerit sekä valvonta- ja seuranta järjestelmä. Ruotsinkielisten vammaisten palvelujen järjestämisvastuun saavan maakunnan tulisi palvelulupauksessaan selvittää, millä tavalla kielelliset oikeudet tullaan tulevaisuudessa takaamaan. Maakunnan olisi annettava yksityiskohtainen selvitys siitä, miten se käytännössä aikoo turvata ruotsin- ja suomenkielisen väestön

tasavertaisuuden. Maakunnan kielivähemmistön sosiaali- ja terveydenhuollon toimimiseksi kielinäkökulmat on huomioitava valinnanvapaudessa, hankintamenettelyssä, lähipalveluissa, e-palveluissa, asiakasasiakirjoissa, tiedotuksessa ja viestinnässä. Todellisen kielellisen tasavertaisuuden edellyttää myös erillisratkaisuja, henkilökunnan kielitaitoa sekä strategioita toimivan ruotsinkielisen palveluketjun varmistamiseksi.

19. 17. Denna fråga är avsedd endast för kommunerna: Avsikten är att det i införandelagen ska föreskrivas om till vilket landskap kommunerna hör efter att reformen har trätt i kraft. Anser man i er kommun att kommunen bör höra till det landskap som föreslås i 5 § i införandelagen?

Ei vastauksia.

20. 18. Denna fråga är avsedd endast för kommunerna: Om ni svarade nej på föregående fråga, vilket landskap borde kommunen då höra till och varför? (Kommunen ska sända fullmäktiges beslutshandling till social- och hälsovårdsministeriet)

Ei vastauksia.

21. 19. I 2 kap. i införandelagen föreskrivs det om en temporär förvaltning samt om uppgifterna och befogenheterna för det temporära beredningsorganet. Är de föreslagna bestämmelserna om den temporära förvaltningen tillräckliga?

Vastaajien määrä: 1

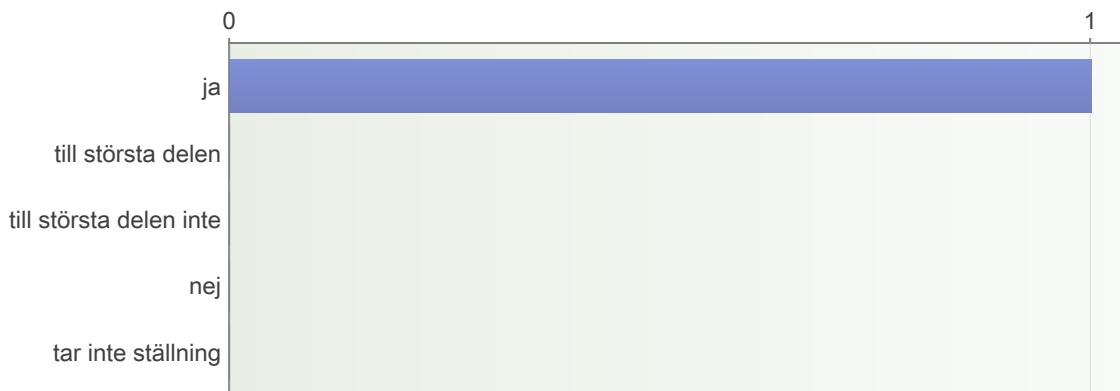

Avoimet vastaukset: till största delen inte

- Med tanke på ansvar och förhållandet mellan chef och anställd är det problematiskt att de politiska styrgrupperna är frivilliga, medan besluten fattas på tjänsteinnehavarnivå genom majoritetsbeslut. De ärenden som bereds har stora samhällseliga konsekvenser och oundvikligen politisk betydelse. Om politisk styrning saknas i beredningen blir arbetet svårt och tilltron till hela reformen försvagas bland de politiska beslutsfattarna. Vastuun sekä esimiehen ja alaisen välisen suhteen kannalta on ongelmallista että päätökset tehdään viranhaltijatasolla enemmistöpäätöksin, poliittisten ohjausryhmien ollessa vapaaehtoisia. Valmisteltavilla asioilla on merkittävät yhteiskunnalliset vaikutukset ja väistämättä myös poliittista merkitystä. Poliittisen ohjauksen puute valmistelussa tekee työstä vaikeaa ja heikentää luottamusta koko uudistukseen poliittisten päättäjien keskuudessa.

22. 20. Enligt 14 § i införandelagen ska personal som arbetar i organisationer som producerar kommunala social- och hälsovårdstjänster övergå i tjänst hos ett landskap i enlighet med principerna för överlåtelse av rörelse. Dessutom ska personal som inom övrig kommunal förvaltning eller kommunala stödtjänster huvudsakligen utför social- och hälsovårdsuppgifter övergå i tjänst hos ett landskap. Är de föreslagna bestämmelserna om överföring av personalen ändamålsenliga med tanke på personalens ställning?

Vastaajien määrä: 1

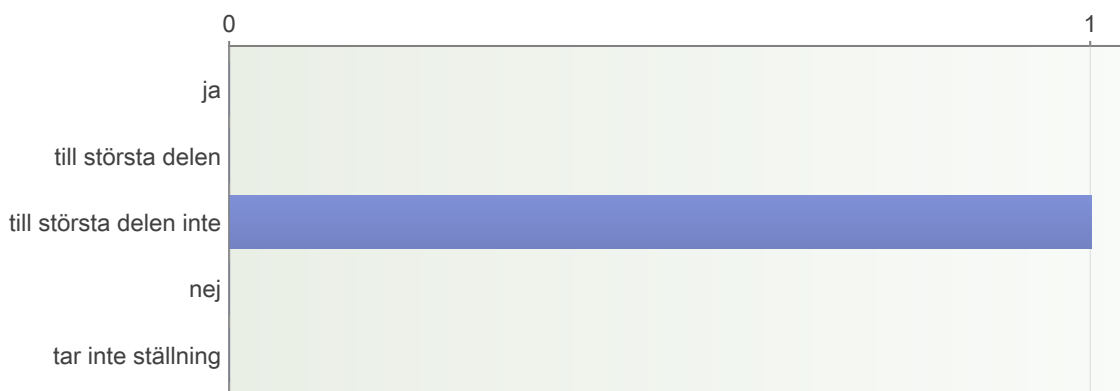

Avoimet vastaukset: ja

- För förslaget till den s.k. införandelagen har det beretts bland annat författningar om överlåtelse av rörelse. Finlands Kommunförbund och KT Kommunarbetsgivarna anser att den historiska personalöverföringen på drygt 220 000 anställda från kommunsektorn och staten till landskapen bör göras på lika villkor, oavsett om det är fråga om personal inom social- och hälsovården, inom räddningsväsendet eller till exempel landskapsförbunden. Den valda mekanismen, överlåtelse av rörelse, understöds, eftersom organiserings- och produktionsansvaret övergår från de nuvarande ansvariga enheterna till landskapen och enheternas verksamhet upphör. Om egentliga Finlands landskap får organiseringsansvar i enlighet med förslaget till § 11, och bildar bolag som säljer tjänster till de övriga landskapen är det ändamålsenligt att såväl fastigheter som personal övergår till det landskap som har organiseringsansvaret, Egentliga Finland. Niin kutsuttua voimaannanolakiluonnosta varten on mm. valmisteltu liikkeen luovutusta koskevia säädöksiä. Suomen Kuntaliiton ja Kuntatyöntajien mielestä runsaan 200 000:n työntekijän siirto kunta-alalta ja valtiolta maakunnille tulee tehdä samoilla ehdoilla riippumatta siitä, onko kyse sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen tai esimerkiksi maakuntaliittojen henkilöstöstä. Olemme valitun mekanismin eli liikkeen luovutuksen kannalla, koska nykyisten vastuuyksiköiden toiminta lakkaa järjestämis- ja tuotantovastun siirtyessä niiltä maakunnille. Mikäli edellä ehdotetun 11 §:n mukainen järjestämisvastuu annetaan Varsinais-Suomen maakunnalle ja muodostaa muille maakunnille palveluja myyvän yhtiön, olisi tarkoituksenmukaista että sekä kiinteistöt että henkilöstö siirtyisivät järjestämisvastuulliselle Varsinais-Suomen maakunnalle.

23. 21. Enligt 4 kap. i införandelagen ska lagstadgade samkommuners hela egendom och kommuners lösa egendom överförs till landskapen. Kommunernas lokaler och fastigheter förblir i kommunernas ägo. Är lösningen i fråga om egendomsarrangemangen godtagbar?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: till största delen inte

24. 22. Om ni på föregående fråga svarade nej eller till största delen inte, på vilket sätt borde egendomsarrangemangen då genomföras?

Vastaajien määrä: 1

- Ifall ett landskap får organiseringsansvar över service till svenskspråkiga personer med funktionsnedsättning och landskapet säljer tjänster till de övriga landskapen, är det ändamålsenligt att fastigheterna ägs av det landskap som har organiseringsansvaret.

Mikäli ruotsinkielisten vammaisten palvelujen järjestämistä annetaan yhdelle maakunnalle joka myy palveluja muille maakunnille on tarkoituksenmukaista, että järjestämistä vastaavassa oleva maakunta omistaa kiinteistöt.

25. 23. I 41 § i införandelagen föreskrivs det om den kommunala inkomstskattesatsen 2019–2021. Anser ni att det med tanke på jämlikheten mellan skattebetalarna är motiverat att kommunernas skattesatser begränsas i tre år?

Ei vastauksia.

26. 24. Enligt 42 § i införandelagen ska landskapet bilda sådana dotterbolag till landskapets serviceinrättning som avses i lagen om ordnande av social- och hälsovård och som producerar tjänster som omfattas av den omfattande valfrihet som det föreskrivs särskilt om genom lag. Bolagiseringen ska vara genomförd senast den 31 december 2020. Är den föreslagna övergångstiden för att organisera landskapets produktion i bolagsform tillräcklig?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ja

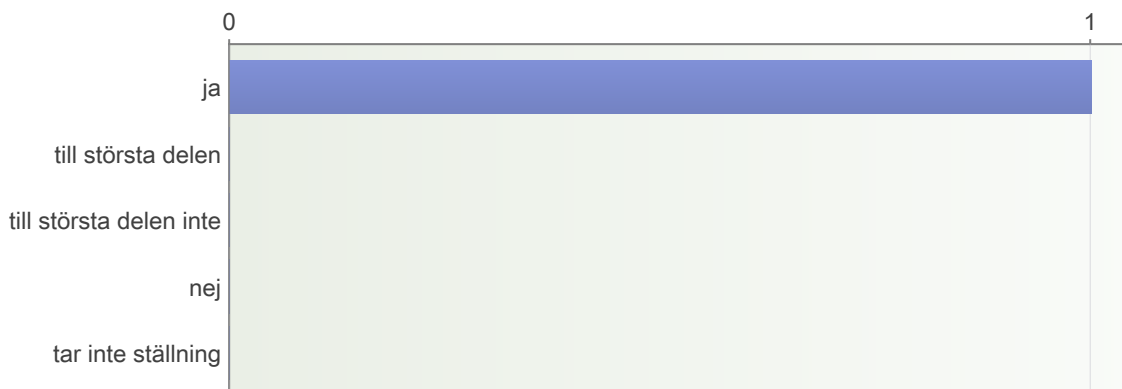
27. 25. Övriga fritt formulerade kommentarer om införandelagen.

Ei vastauksia.

28. 26. Staten finansierar den verksamhet som ska bedrivas av de landskap som inrättas.

Ansvar för finansieringen av social- och hälso-tjänsterna läggs således på staten. Är lösningen ändamålsenlig med tanke på målen med reformen?

Vastaaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ja

29. 27. Landskapens inkomster är statlig finansiering (3 §) och inkomster från klient- och användningsavgifter (4 §). Dessutom kan landskapen ta kortfristiga lån (3 §). Vid en årlig justering begränsas en ökning av den statliga finansieringen för att säkerställa de offentliga finansernas bärkraft (6 och 29 §). Har landskapen tillräckliga ekonomiska förutsättningar för att klara av de lagstadgade uppgifterna?

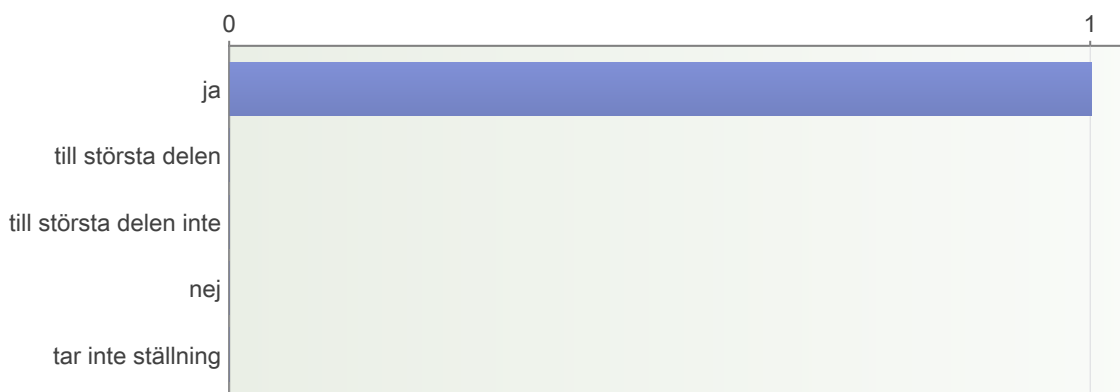
Ei vastauksia.

30. 28. Är de behovsfaktorer som beskriver användningen av tjänster och som används vid bestämningen av den statliga finansieringen (3 kap., inkl. den nya koefficienten för främjande av hälsa och välfärd) och deras viktkoefficienter motiverade?

Ei vastauksia.

31. 29. Inom finansieringen av social- och hälsovården övergår man gradvis från utgiftsbaserad finansiering till behovsbaserad finansiering. Är den föreslagna övergångsperioden (2019–2023) för landskapens finansiering tillräcklig (27–28 §)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ja

- Övergångsperioden är tillräckligt lång och indelad i tillräckligt många etapper.

32. 30. Övriga fritt formulerade kommentarer om lagen om landskapens finansiering.

Ei vastauksia.

33. 31. Anser ni att de föreslagna sätten för att ändra landskapsindelningen är ändamålsenliga? (särskilt 2 och 10 § i lagen om landskapsindelning)

Ei vastauksia.

34. 32. Övriga fritt formulerade kommentarer om lagen om landskapsindelning.

Ei vastauksia.

35. 33. Är de utjämningsarrangemang och övriga ändringar som föreslås i statsandelssystemet för att lindra betydande kommunvisa omställningar på grund av social- och hälsovårdsreformen godtagbara och tillräckliga (24 §, 27 §, 27 b § och 55 § i lagen om statsandel för kommunal basservice)?

Ei vastauksia.

36. 34. Är statsandelskriterierna (inkl. det nya kriteriet för främjande av välfärd och hälsa) och deras viktningar motiverade (2 kap. i lagen om statsandel för kommunal basservice och 3 § i utkastet till statsrådets förordning om statsandel för kommunal basservice)?

Ei vastauksia.

37. 35. Fritt formulerade kommentarer om helheten i fråga om statsandelarna i regeringspropositionen.

Ei vastauksia.

38. 36. Anser ni att de ändringar i det statliga beskattningssystemet som föreslås för att få in medel för landskapens finansiering är godtagbara ?

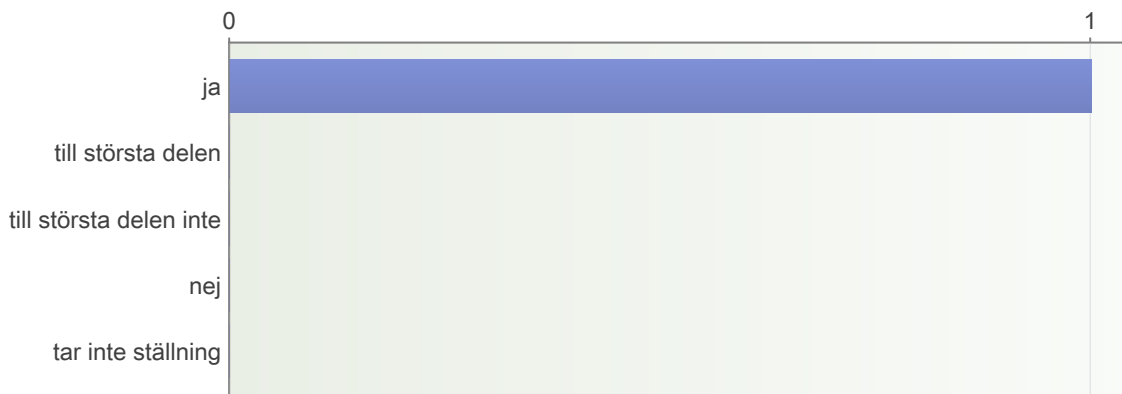
Ei vastauksia.

39. 37. Fritt formulerade kommentarer om skattelagarna.

Ei vastauksia.

40. 38. Det föreslås att tillämpningsområdet för den lagstiftning som gäller kommunernas personal ska ändras så att det också börjar omfatta landskapens personal. Intressebevakningen för landskapet som arbetsgivare ska skötas av Kommun- och landskapsarbetsgivarna KT, som det ska föreskrivas om genom en ny lag. Är de bestämmelser som föreslås om personalens ställning och arbetsgivarnas intressebevakning ändamålsenliga?

Vastaaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ja

41. 39. Är de bestämmelser som föreslås om finansieringen av pensionerna ändamålsenliga?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ja

42. 40. Fritt formulerade kommentarer om personalens ställning och/eller arbetsgivarnas intressebevakning samt pensionerna.

Ei vastauksia.

43. 41. Hur bedömer ni att reformen påverkar er egen organisations ställning?

Vastaaajien määrä: 1

- Kårkulla samkommun har idag ett nationellt ansvar för den svenskspråkiga specialomsorgen för personer med utvecklingsstörning. Samkommunen kommer enligt lagförslaget att upplösas. Om det sker, så splittras en organisation som under 56 år byggt upp och utvecklat strukturer och specialkunnande för att svenskspråkiga personer med utvecklingsstörning och övriga personer med funktionsnedsättning, ska få omsorg och vård på sitt modersmål, för ett kvalitativt liv.

Med tanke på att trygga verksamhetens fortbestånd och en jämlik tillgång till tjänster är det motiverat att organisationen och ansvaret för ordnande av service på svenska skulle vara lagstadgade också framöver.

För att garantera svenskspråkiga personers med funktionsnedsättning tillgång till service på sitt modersmål, behöver ett landskap få organiseringsansvaret. Det krävs en viss volym för att kunna upprätthålla den sakkunskap som krävs inom området. Både tillgängligheten till service på svenska och de språkliga rättigheterna äventyras om verksamheten splittras.

Förslag att 11 § 1 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård ändras enligt följande:

En del av de tjänster och uppgifter som hör till socialvården och hälso- och sjukvården får samlas till större helheter till ett eller flera landskap, om det är nödvändigt för att säkerställa en finskspråkig, svenskspråkig eller samiskspråkig klients eller patients språkliga rättigheter, tillgången till tjänster och tjänsternas kvalitet eller klienternas rättigheter på grund av att uppgifterna är krävande eller exceptionella eller på grund av stora kostnader till följd av uppgifterna.

Förslag att 11 § 3 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård ändras enligt följande:

För svenskspråkig funktionshinderservice enligt socialvårdslagen 14 § 2 mom. 1 och 2 punkten ansvarar Egentliga Finlands landskap.

Förslag till motivering till 11 § lagen om ordnande av social- och hälsovård

Infogas mellan fjärde och femte stycket:

Enligt 1 mom. kan tjänster och uppgifter samlas till större helheter också på den grund att det är nödvändigt för att säkerställa en finskspråkig, svenskspråkig eller samiskspråkig patients eller klients språkliga rättigheter. De språkliga rättigheterna innehar en speciell betydelse då det gäller personer med särskilda behov, såsom personer med funktionsnedsättning. För att garantera service på eget språk för nämnda målgrupp är det nödvändigt att samla den svenskspråkiga funktionshinderservicen till organ i enlighet med 48 § i landskapslagen. Ett sådant samarbetsorgan, som omfattar verksamhet i de tvåspråkiga landskapen, kan ges i uppgift att handha motsvarande uppgifter också för övriga grupper i utsatt ställning, såsom barn, personer med minnessjukdom, psykisk ohälsa eller missbruksproblematik.

I 3 mom. föreslås att den svenskspråkiga funktionshinderservicen enligt socialvårdslagen 14 § 2 mom. 1 och 2 samordnas. Detta är motiverat eftersom de språkliga rättigheterna innehar en särskild betydelse för denna grupp av personer och behovet av tjänster och service ofta är livslångt. Enligt förslaget ansvarar Egentliga Finlands landskap för samordningen av funktionshinderservicen

Om det inte stipuleras om detta, finns det möjlighet för landskapen att göra ett samarbetsavtal om den svenskspråkiga servicen. Den kontinuitet som en lagstadgad serviceuppgift förutsätts ha kan inte garanteras genom en lösning som enbart grundar sig på ett avtal mellan landskapen. Ett samarbetsavtal görs vart fjärde år vilket skulle innebära att den service personer med funktionsnedsättning erhåller kan ändra vart fjärde år.

Service för svenskspråkiga personer med funktionshinder organiseras så att Egentliga Finlands landskap har organiseringsansvaret och har ett dotterbolag som ansvarar för tjänsterna som helhet. Det bolaget kan erbjuda tjänster i de andra tvåspråkiga landskapen i egen regi och/eller via särskilda dotterbolag.

Kårkulla-kuntayhtymällä on tällä hetkellä kansallinen vastuu vammaisten ruotsinkeilisestä erityishuollosta. Lakiehdotuksen mukaan kuntayhtymä lakkautettaisiin. Mikäli tämä toteutuu, 56 vuoden ajan hoivan ja hoidon äidinkielellään sekä laadukkaan elämän antamiseksi ruotsinkielisille kehitysvammaisille ja muille vammaisille rakenteita ja erikoisosaamista rakentanut ja kehittännyt organisaatio puretaan.

Toiminann jatkuvuuden sekä palvelujen tasavertaisen saatavuuden kannalta on perusteltua että organisaatio ja ruotsinkielisten palvelujen järjestämisvastuu olisivat lakisäätteiset myös jatkossa.

Ruotsinkielisten vammaisten henkilöiden palvelujen saannin takaamiseksi äidinkielellä on tarpeen, että järjestämisvastuu annetaan maakunnalle. Kyseisen alan vaativan vaatiman asiantuntemuksen ylläpito edellyttää tiettyä volyymia. Toiminnan jakautuessa sekä ruotsinkielisten palvelujen saatavuus että kielelliset oikeudet vaarantuvat.

Ehdotus sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettavan lain 11 §:n 1 momentin muuttamisesta:

Osa sosiaalihuoltoon ja terveydenhuoltoon kuuluvista palveluista ja tehtävistä voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin yhdelle tai useammalle maakunnalle, jos se on välttämätöntä suomen-, ruotsin- tai saamenkielisen asiakkaan kielellisten oikeuksien, palvelujen saatavuuden ja laadun tai asiakkaan oikeuksien varmistamiseksi tehtävien vaatavuuden, harvinaisuuden tai niistä johtuvien suurten kustannusten perusteella.

Ehdotus sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettavan lain 11 §:n 3 momentin muuttamisesta:

Sosiaalihuoltolain 14 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu vammaispalveluista vastaa Varsinais-Suomen maakunta.

Ehdotus sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettavan lain 11 §:n perusteluiksi:

Lisätään neljännen ja viidennen kappaleen väliin:

Pykälän 1 momentin mukaan palveluja ja tehtäviä voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin myös sillä perusteella, että se on välttämätöntä suomen-, ruotsin- tai saamenkielisen asiakkaan kielellisten oikeuksien varmistamiseksi. Kielellisillä oikeuksilla on erityinen merkitys erityistarpeisten henkilöiden, kuten vammaisten, ollessa kyseessä. Kyseisen kohderyhmän omaalla kielellä saatavan palvelun takaamiseksi ruotsinkielisen vammaispalvelun kokoaminen maakuntalain 48 §:n mukaisille toimielimille on välttämätöntä. Tällaiselle kaksikielisten maakuntien toimintaa käsittävälle toimielimelle voidaan antaa tehtäväksi vastaavista tehtävistä huolehtiminen myös muiden haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien, kuten lasten, muistisairaiden, psyykkisesti sairaiden tai riippuvuusongelmaisten, osalta.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan että sosiaalihuoltolain 14 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu vammaispalvelu ruotsiksi yhteensovitettaisiin. Tämä on perusteltua kyseisen henkilöryhmän kielellisten oikeuksien erityisen suuren merkityksen ja usein koko elämän kestävä palvelutarpeen vuoksi. Esityksen

mukaan Varsinais-Suomen maakunta vastaisi vammaispalvelun yhteensovittamisesta.

Ellei asiasta säädetä, voivat kyseiset maakunnat solmia ruotsinkielistä palvelua koskevan yhteistyösopimuksen. Lakisääteisen palvelutehtävän edellyttämää jatkuvuutta ei voida taata pelkästään maakuntien väliseen sopimukseen perustuvalla ratkaisulla. Yhteistyösopimus on uusittava neljän vuoden välein, mikä saattaisi johtaa muutoksiin vammaisten saamista palveluissa joka neljäs vuosi.

Ruotsinkielisten vammaisten palvelut järjestettäisiin niin, että järjestämisvastuu on Varsinais-Suomen maakunnalla, jonka tytäryhtiö vastaa palveluista kokonaisuudessaan. Kyseinen yhtiö voisi tarjota palveluja muissa kaksikielisissä maakunnissa omana toimintanaan ja/tai erityisten tytäryhtiöiden kautta.

44. 42. Har landskapen tillräckliga ekonomiska förutsättningar för att klara av de lagstadgade uppgifterna efter att reformen har trätt i kraft?

Ei vastauksia.

45. 43. Inom vilket område/ vilka områden bedömer ni att ni behöver nationellt stöd för det regionala genomförandet av social- och hälsovårdsreformen och landskapsreformen (ni kan välja flera alternativ)?

Ei vastauksia.

46. 44. Övriga fritt formulerade kommentarer om utkastet till regeringsproposition.

Vastaajien määrä: 1

- När tjänster bolagiseras finns det en risk för att de grundläggande språkliga rättigheterna förverkligas bara om kunden själv tar initiativet. Därför måste det skapas språkliga kvalitetskriterier och ett övervaknings- och uppföljningssystem.

Om ett landskap får organiseringsansvar för service till svenskspråkiga personer med funktionshinder ska det i sitt servicelöfte utreda på vilka sätt de språkliga rättigheterna kommer att garanteras i framtiden. Landskapet ska ge en detaljerad redogörelse för hur det i praktiken har för avsikt att trygga jämlikheten mellan den svensk- och finskspråkiga befolkningens jämlikhet. För att social- och hälsovården ska fungera för språkminoriteten i landskapet måste språkaspekterna beaktas i valfriheten, upphandlingsförfarandet, närservicen, e-tjänsterna, kundhandlingarna, informationen och kommunikationen. Det krävs också särlösningar för att uppnå verklig språklig likabehandling, språkkunskaper hos personalen och strategier för att säkerställa en fungerande svenskspråkig servicekedja.

För att språkminoriteterna i landskapen ska få faktiska möjligheter att påverka, bör det i styrelserna i tvåspråkiga landskap finnas minst en person som företräder det nationalspråk som är i minoritet i landskapet. Personen i fråga bör vara ordförande för eller ledamot i minoritetsnämnden. Ett påverkansorgan för minoritetsspråket bör ha faktiska möjligheter att påverka nivån på de tjänster som erbjuds på personens modersmål.

För att språkminoriteterna ska kunna tryggas högklassiga tjänster på lika villkor som den övriga befolkningen bör de språkliga konsekvenserna bedömas grundligt och på bred bas innan förslaget överlämnas till riksdagen.

Det är viktigt att också privata bolag omfattas av både förvaltningslagen och offentlighetslagen då de erbjuder offentlig vård. Det är speciellt viktigt när det gäller aktörer som utövar offentlig makt, i synnerhet i frågan om sociala tjänster.

Språklagen tillämpas på de privata bolag som ger vårdtjänster inom ramen för valfriheten och den offentliga

sektorn. För tydlighetens skull är det viktigt att få in det i lagstiftningen.

Valfriheten och bolagiseringskyldigheten i anknytning till den är problematisk ur många olika perspektiv och det är svårt att lösa frågan på ett hållbart sätt. Problempunkter är bland annat utövandet av offentlig makt, möjligheterna att genomföra integreringen av servicekedjan samt att ordnandet av social- och hälsovården blir en mer oförutsägbar och svårkontrollerbar helhet. Utövning av offentlig makt i bolagsform är problematisk. Det mest ändamålsenliga vore att offentlig makt inte utövas i en organisation som har bolagsform.

Palveluja yhtiötettäessä riskinä on kielellisten perusoikeuksien toteutuminen vain asiakkaan ollessa aloitteellinen. Siksi tulee luoda kielelliset laatukriteerit sekä valvonta- ja seurantajärjestelmä.

Ruotsinkielisten vammaisten palvelujen järjestämisvastuun saavan maakunnan tulisi palvelulupauksessaan selvittää, millä tavalla kielelliset oikeudet tullaan tulevaisuudessa takaamaan. Maakunnan olisi annettava yksityiskohtainen selvitys siitä, miten se käytännössä aikoo turvata ruotsin- ja suomenkielisen väestön tasavertaisuuden. Maakunnan kielivähemmistön sosiaali- ja terveydenhuollon toimimiseksi kielinäkökulmat on huomioitava valinnanvapaudessa, hankintamenettelyssä, lähipalveluissa, e-palveluissa, asiakasasiakirjoissa, tiedotuksessa ja viestinnässä. Todellisen kielellisen tasavertaisuuden edellyttää myös erilliskäytännöt, henkilökunnan kielitaitoa sekä strategioita toimivan ruotsinkielisen palveluketjun varmistamiseksi.

Maakuntien kielivähemmistöjen todellisten vaikuttamismahdollisuuksien kannalta tulisi kaksikielisen maakunnan hallituksessa olla vähintään yksi maakunnassa vähemmistössä olevan kansalliskielen edustaja. Kyseisen henkilön tulisi olla vähemmistökielen lautakunnan puheenjohtaja tai jäsen. Vähemmistökielen vaikuttamistoimielimellä tulisi olla todellinen mahdollisuus vaikuttaa asiakkaan äidinkiellä tarjottavien palvelujen tasoon.

Laadukkaiden palvelujen takaamiseksi kielivähemmistöille samoilla ehdoilla kuin muulle väestölle kielelliset vaikutukset tulee arvioida perusteellisesti ja laajalta pohjalta ennen esityksen antamista eduskunnalle.

Olisi tärkeää, että hallintolakia ja julkisuuslakia sovellettaisiin myös yksityisiin yhtiöihin niiden tarjotessa julkista hoitoa. Erityisen tärkeää tämä on julkista valtaa käyttävien tahojen kohdalla, varsinkin sosiaalipalvelujen ollessa kyseessä.

Kielilakia sovelletaan valinnanvapauden ja julkisen sektorin puitteissa hoitopalveluja antaviin yksityisiin yhtiöihin. Tämän sisällyttäminen lainsäädäntöön on tärkeää selkeyden vuoksi.

Valinnanvapaus ja siihen liittyvä yhtiöittämisvelvollisuus ovat ongelmallisia monesta eri näkökulmasta, ja kysymyksen ratkaiseminen kestäväällä tavalla on vaikeaa. Ongelmakohtia ovat mm. julkisen vallan käyttö, palveluketjun integroinnin toteuttaminen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuuden muuttuminen vähemmän ennustettavaan ja vaikeammin ohjattavaan suuntaan. Julkisen vallan käyttö yhtiömuodossa on ongelmallista. Tarkoituksenmukaisinta olisi, ettei julkista valtaa käytetä yhtiömuotoisissa organisaatioissa.

47. 45. Specificerade förslag till lagändringar.

Vastaajien määrä: 1

- Förslag till ändring i 11 § 1 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård:

En del av de tjänster och uppgifter som hör till socialvården och hälso- och sjukvården får samlas till större helheter till ett eller flera landskap, om det är nödvändigt för att säkerställa en finskspråkig, svenskspråkig eller samiskspråkig klients eller patients språkliga rättigheter, tillgången till tjänster och tjänsternas kvalitet eller klienternas rättigheter på grund av att uppgifterna är krävande eller exceptionella eller på grund av stora kostnader till följd av uppgifterna. Bestämmelser om de tjänster som ska samlas till större helheter och om de landskap till vilka tjänsterna samlas utfärdas genom förordning av statsrådet.

Förslag till motivering till 11 § lagen om ordnande av social- och hälsovård

Infogas mellan fjärde och femte stycket:

Enligt 1 mom. kan tjänster och uppgifter samlas till större helheter också på den grund att det är nödvändigt för att säkerställa en finskspråkig, svenskspråkig eller samiskspråkig patients eller klients språkliga rättigheter. De språkliga rättigheterna innehar en speciell betydelse då det gäller personer med särskilda behov, såsom personer med funktionsnedsättning. För att garantera service på eget språk för nämnda målgrupp är det nödvändigt att samla den svenskspråkiga funktionshinderservicen till organ i enlighet med 48 § i landskapslagen. Ett sådant samarbetsorgan, som omfattar verksamhet i de tvåspråkiga landskapen, kan ges i uppgift att handha motsvarande uppgifter också för övriga grupper i utsatt ställning, såsom barn, personer med minnessjukdom, psykisk ohälsa eller missbruksproblematik.

Ehdotus sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 11 §:n 1 momentin muuttamisesta:

Osa sosiaalihooltoon ja terveydenhooltoon kuuluvista palveluista ja tehtävistä voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin yhdelle tai useammalle maakunnalle, jos se on välttämätöntä suomen-, ruotsin- tai saamenkielisen asiakkaan kielellisten oikeuksien, palvelujen saatavuuden ja laadun tai asiakkaan oikeuksien varmistamiseksi tehtävien vaatavuuden, harvinaisuuden tai niistä johtuvien suurten kustannusten perusteella. Suuremmiksi kokonaisuuksiksi koottavat palvelut sekä ne maakunnat, joihin palvelut kootaan, säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Ehdotus sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettavan lain 11 §:n perusteluiksi:

Lisätään neljännen ja viidennen kappaleen väliin:

Pykälän 1 momentin mukaan palveluja ja tehtäviä voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin myös sillä perusteella, että se on välttämätöntä suomen-, ruotsin- tai saamenkielisen asiakkaan kielellisten oikeuksien varmistamiseksi. Kielellisillä oikeuksilla on erityinen merkitys erityistarpeisten henkilöiden, kuten vammaisten, ollessa kyseessä. Kyseisen kohderyhmän omaalla kielellä saatavan palvelun takaamiseksi ruotsinkielisen vammaispalvelun kokoaminen maakuntalain 48 §:n mukaisille toimielimille on välttämätöntä. Tällaiselle kaksikielisten maakuntien toimintaa käsittävälle toimielimelle voidaan antaa tehtäväksi vastaavista tehtävistä huolehtiminen myös mudeni haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien, kuten lasten, muistisairaiden, psyykkisesti sairaiden tai riippuvuusongelmaisten, osalta.